

TOIMINTAKERTOMUS v. 2016**Johdanto**

Keski-Karjalan Diabetesyhdistys ry. on perustettu v. 1977. Yhdistyksen toiminnan päämääränä on sen perustamisesta alkaen ollut toimia diabeteksen ja lisäsairauksien ennaltaehkäisemiseksi, alueen diabeetikoiden hoidon turvaamiseksi ja kehittämiseksi sekä toimia alueensa diabeetikoiden edunvalvojana.

Yhdistyksen jäsenmäärä oli 31.12.2016 yht. 274 (272+2) henkilöä. Vuoden lopulla, 1.10. jälkeen liittyneitä henkilöitä, jotka kirjautuvat jäseniksi vasta 1.1.2017, oli 11 henkilöä. Todellinen vuoden vaihteen jäsenmäärä oli siis 285, ainoastaan yhtä henkilöä vähemmän kuin 1.1.2016. Useita vuosia jatkunut jäsenkato näyttäisi siis pysähtyneen.

Yhdistyksen kotipaikaksi on merkitty Kiteen kaupunki. Toiminta-alueeseemme kuuluvat Kiteen kaupunki ja siihen yhdistynyt Kesälahti sekä Tohmajärven ja Rääkkylän kunnat.

Yhdistyksen toiminnan painopisteenä on usean vuoden ajan ollut jäsenistön edunvalvonta. Edunvalvontatyön voidaan katsoa koskeneen paitsi jäsenistön, myös koko toimialueen diabeetikoiden terveydenhoitopalveluiden saatavuutta. Edunvalvontatyön jatkumisesta mainittakoon nimien kerääminen diabeteslääkkeiden omavastuusuuden korottamista vastustavaan adressiin.

Yhdistyksen toimialueella on runsaasti venäjänkielisiä maahanmuuttajia. Vuoden 2014 syyskaudella aloitettua yhdistyksen alueella asuville Venäjältä muuttaneille henkilöille suunnattua toimintaa jatkettiin toimintavuoden aikana mm. siten, että yhdistyksen venäjänkielinen esite ja kotisivut päivitettiin.

Maahanmuuttajatoiminnan yhteyshenkilöinä jatkavat venäjää taitavat Kiteen terveyskeskuksessa työskentelevä lääkäri Luiza Slobodina ja Kiteen Ev. Kansanopiston venäjän- ja suomenkielen opettaja FM Hilja Suvorova.

P-K:n diabetesyhdistysten yhteistoiminnan tiivistämistä on valmisteltu eri tapaamisten yhteydessä pitkin vuotta. Valmisteluissa ovat olleet mukana myös Suomen Diabetesliiton toimihenkilöt. Yhteistoiminnan edistämistä pohdittiin mm. Joensuussa 13.6. ja 16.8. pidetyissä diabetesyhdistysten neuvottelutilaisuuksissa. Yhdistysten edustajaksi Siun Sote- kuntayhtymään valittiin Lieksan Diabetesyhdistyksen puheenjohtaja Eila Lintunen. Suunnittelimme myös yhteisen tiedotteen julkaisemista ja keskustelimme valmiuksista P-K:n ja Heinäveden kuntien yhteisen Diabetesyhdistyksen muodostamisesta. Nimiehdotuksena oli esillä mm. ”Miun Diabetes Pohjois-Karjala”.

Suomen jokaiseen 18 maakuntaan on perustettu maakunnalliset diabetesyhdistysten Sote- vaikuttamisen verkostot, jotka puolestaan muodostavat valtakunnallisen diabetesyhdistysten Sote- verkoston. Verkostojen tarkoituksena on nostaa keskusteluun diabeetikoiden näkökulmaa sekä tehdä konkreettisia ehdotuksia palveluiden järjestämiseksi sote-uudistuksen edetessä maakunnissa.

1. Yhdistystoiminta

1.1. Omahoidon tukeminen

Diabetesyhdistyksen edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti Kiteen terveyskeskuksessa kokoontuneen Diabetestiimin tapaamisiin. Tiimissä käsitellään kulloinkin ajankohtaisia asioita, kuten esim. hoitotarvikkeisiin, niiden jakeluun, jalkojenhoitoon, lääkäriaikoihin ja hoidonohjaukseen liittyen.

28.4.järjestettiin Kansanopistolla yleisöluentotilaisuus Hoitosuunnitelmasta ja 6.10. Kuorettoman Jorma-ohran terveysvaikutuksista sekä ”Mielen Mellitus”- hankkeesta. Huhtikuun tilaisuuteen osallistui 25 ja lokakuun tilaisuuteen 20 henkilöä.

1.2. Yhteistyö terveydenhuollon, viranomaisten ja muiden järjestöjen kanssa

AVI:n v.2011 päätöksen mukaisesti alueelle perustettu diabetestiimi toimii ja kokoontuu edelleen. Palaverit ovat olleet kahdesti vuodessa, kevät- ja syyskaudella.

Tänä vuonna Diabetestiimi kokoontui vain kevätkaudella tiimin vakituisen koollekutsujan esteellisyyden takia. Tiimipalaverissa 1.3.16 yhdistyksestä olivat mukana Marja-Leena Pussinen, Saara Karvinen ja Teuvo Hukka. Kiteen terveyskeskuksesta olivat läsnä kaikki kolme diabeteshoitajaa; Merja Kettunen ja Maarit Hämäläinen Kiteeltä ja Merja Heikkinen Kesälahdelta. Sosiaali- ja terveystalvet Rääkkylässä ja Tohmajärvellä tuottavan Attendon edustajia ei v. 2016 palaverissa ollut, vaikka heille on osallistumisoikeus työnantajan taholta annettu.

Maaliskuun palaverissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita ja mm. pyydettiin selvittämään, voisiko joku terveyskeskuksen edustaja osallistua hoitosuunnitelmaluento- tilaisuuteen 28.4.16.

Alueelle nimettynä diabetesvastuulääkärinä toimii Saira Hurskainen.

Yhdistys on osallistunut Pohjois-Karjalan Kansanterveyden Keskuksen **JAKE – hankkeen 2013- 2017** (Pohjois-Karjalan järjestö- ja kansalaistoiminnan kehittämishanke) **Terveys-Jake** osioon, joka painottuu terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Jake- hankkeen järjestämiin palaverihin Kipakassa 18.1. osallistuivat yhdistyksemme edustajina Marja-Leena Pussinen, Saara Karvinen ja Teuvo Hukka ja 6.6. Marja-Leena Pussinen ja Teuvo Hukka. Sama hanke järjesti Terveysturinat Rääkkylässä 7.4. Tässä tapahtumassa ei ollut yhdistyksemme edustajaa, mutta sinne järjestettiin jaettavaa runsaasti erilaista diabetekseen liittyvää materiaalia.

P-K:n Sosiaaliturvayhdistys ry:n Järjestöasiain Neuvottelukunnan **Jane- hankkeen** entisen Kiteen yhdistyksille järjestämään ”Yhdistykset yhdessä- Järjestöralli- tilaisuuteen Kitee- salissa 1.11.osallistui puheenjohtaja. Tilaisuudessa pyrittiin kartoittamaan yhdistysten halukkuutta yhdistysten ja kaupungin välisen edustuksellisen organisaation muodostamiseen. Yhdistysten osallistuminen tilaisuuteen oli laimeata samoin halukkuus yhteistyöorganisaation muodostamiseen.

Yhdistys on ollut aktiivisesti mukana yhteistyössä **Kiteen Ev. Kansanopiston** kanssa. Mm. 8.9. järjestettyyn Seniorilinjan 2016 - 2017 suunnittelutilaisuuteen kansanopistolla osallistuivat Marja-Leena Pussinen ja Teuvo Hukka.

Vuoden 2014 lopulla aloitettuja tapaamisia **Keski-Karjalan Aivohalvaus- ja afasiakerhon** kanssa jatkettiin. 10.3. kävimme kerholaisten kanssa laulamassa Kiteen Hoivakodin potilaille ja 2.9. AVH- kerholaisille järjestettiin ohjelmaa ja ruokailun käsitänyt iltapäivä Tikanpuiston kodalla.

1.3. Edunvalvonta

Diabeteslääkkeiden omavastuuosuuden korottamista 0 prosentista 35 prosenttiin, pl-insuliini, vastustavaan adressiin kerättiin allekirjoituksia Keski-Karjalan apteekkeihin ja marketteihin toimitetuilla listoilla loppukesällä. Valtakunnallinen nimenkeruukampanja ei tuottanut kuitenkaan tulosta, vaan eduskunta päätti korottaa omavastuuosuutta em. tavalla.

1.4. Tiedotustoiminta

1.4.1 Jäsentiedotteet

Yhdistys on vuoden 2016 aikana lähettänyt kaksi jäsenkirjettä pari viikkoa ennen kevät- ja syyskokousta.

1.4.2. Kotisivut

Yhdistyksellä on omat kotisivut, joiden kautta tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta saavat niin jäsenet kuin ulkopuolisetkin.

Kotisivujen päivittäjänä oli v. 2016 Jesse Tulilahti.

1.4.3. Esite suomeksi ja venäjäksi

Yhdistyksellä on ajantasaiset suomen- ja venäjänkielisen esitteet, joita on jaettu seutukunnan apteekkeihin, kuntien terveyskeskuksiin ja Joensuun keskussairaalaan.

Esite on osoittautunut näppäräksi erilaisten tilaisuuksien yhteydessä kävijöille annettavaksi käyntikortiksi. Sen avulla on ollut helppoa kertoa yhdistyksen olemassaolosta, toiminnasta, jäseneduista ja jäseneksi liittymisestä.

1.4.4. Lehdet

Maakuntalehti Karjalaisessa oli laaja artikkeli terveysvaikutteisesta Jorma-ohrasta Kiteen kansanopistolla 6.10. käsitelleeseen luentotilaisuuteen liittyen. Koti – Karjala -lehdessä oli keväällä kaksi hoitosuunnitelmaluentoja 28.4. liittyvää juttua.

1.5. Palvelutoiminta

Yhdistyksen erilaisiin tapahtumiin ja hankkeisiin osallistumisen yhteydessä on jaettu sekä diabetekseen että sen hoitoon liittyvää materiaalia: Diabetes-lehtiä, erilaisia muita aiheeseen liittyviä lehtisiä ja tiedotteita.

1.6. Kerhotoiminta

Toistaiseksi yhdistyksellä ei ole varsinaista kerhotoimintaa. Lääkäri Luiza Slobodina vetää kahta kirjallisuuserhoa Kiteen kirjastossa. Kerhoihin osallistuvat ovat venäläis-taustaisia maahanmuuttajia ja kerhoissa ovat esillä myös diabetekseen liittyvät asiat.

Lapsille, nuorille ja heidän perheilleen suunnatun toiminnan aloittamisesta on käyty keskustelua. Toistaiseksi vastuullisen vetäjän puuttuminen on lykännyt toiminnan aloittamista. Vertaistoimintaa/vertaistukitapaamisia ei menneenä vuonna järjestetty.

1.7. Virkistys- ja yhdessäolotoiminta

Kesäretki tehtiin 24.7. Ilomantsiin. Opastetulla kierroksella tutustuttiin Ilomantsin keskusta ja koettiin Möhkön teatterin esitys ”**Rajalla kulkijat**”. Tässä näytelmän ensimmäisessä osassa käsiteltiin Ilomantsin ja Suomen 100-vuotisen historian vuosia 1917 – 1957. ”**Syrjän voima**” käsittelee vuosia 1958 – 2017 ja se esitetään kesällä 2017. Kiteen kaupungin kulttuuritoimen tukemalle retkelle osallistui 48 keski-karjalaista.

Maailman Diabetespäivän infotapahtuma **Terveysmarkkinat** järjestettiin 14.11.16 Kiteen terveyskeskuksella. Tapahtuman järjestämiseen osallistuivat yhdistyksemme lisäksi Kiteen terveyskeskus, PKKY:n Kiteen ammattiopiston lähihoitajaopiskelijat ja Sepänniemen Martat. Yhdistyksestämme olivat tässä tapahtumassa mukana Saara Karvinen, Helena Ollikainen, Marja-Leena Pussinen ja Merva Ylifrantti. Tapahtumaan osallistui runsaasti tiedonhaluisia kansalaisia.

Kevätkokous oli 20.3.2016 Tohmajärvellä Ravintola Kotipirtissä, jossa nautimme aluksi maittavan sunnuntailounaan. Kokousasioiden käsittelyn lisäksi järjestösuunnittelija Harri Mäenalanen toi Diabetesliiton terveiset ja kertoi näkemyksiään diabetesyhdistysten yhteen sulautumiseen liittyvistä kielteisistä ja myönteisistä näkökohdista. Kokoukseen osallistui 13 henkilöä.

Syyskokous pidettiin 27.11.2016 Kiteen Ev. Kansanopiston ruokasalissa. Kaikki entiset toimihenkilöt valittiin jatkamaan tehtävissään. Perinteeksi muodostuneen tavan mukaan yhdessäoloa jatkettiin pikkujoulun vietolla. Yhdistyksemme jäsen teologian tohtori Martti Perälä säesti yhteisesti laulettuja lauluja kitarallaan ja yhdisti joulu-tervehdyksensä ja -sanomansa näihin valitsemiinsa joululauluihin. Jouluaaterian jälkeen arvottiin iso pöydällinen yritysten ja yksityisten henkilöiden lahjoittamia arpajaispalkintoja sekä jaettiin joulupukin toimittamat joululahjat. Osallistujia oli kaikkiaan 60 henkilöä.

1.8. Toiminta kohderyhmille

1.8.1. Jalkojenhoito

Yhdistys tarjoaa jäsenilleen 8,50 €:n jalkojenhoitoedun kerran vuodessa/jäsen. Vuonna 2016 etua on käyttänyt 40 jäsentä.

Jalkojenhoitaja Pirjo Luukkosella on vastaanotot Kesälahdella, Kiteellä ja Tohmajärvellä. Mari Tiainen Marin Askelhoivasta Kiteeltä, sekä RosaOliven Arja Gröhn Rääkkylässä ovat myös jalkahoitoa antavia toimijoita.

Riskiryhmiin 2-3 kuuluvien diabetesasiakkaiden jalkojenhoito on keskitetty Kiteellä ja Kesälahdella Pirjo Luukkoselle, jolta kaupunki ostaa maksusitoumuksen saaneiden diabeetikoiden jalkojenhoidon. Diabeetikoiden omavastuuosuus on 24 €. Rääkkylässä ja Tohmajärvellä diabeetikoiden terveydenhuollon tarjoama jalkahoito on v.2013 alusta alkaen ollut Attendon oman ammattitutkinnon suorittaneen jalkojenhoitajan tekemää.

1.8.2. Merkkipäivät

Vuoden 2016 aikana lähetettiin jäsenille 43 syntymäpäiväonnittelukorttia. Yhdistys aloitti käytännön onnitteluiden lähettämistä v. 2011. Onnittelukortit lähetetään kaikille 50-v ja 60-v täyttävälle syntymäpäiväsankareille. Kuudestakymmenestä ikävuodesta alkaen onnittelut lähetetään viiden vuoden välein. Lapsi diabeetikoille onnittelukortti lähetetään jokaisena syntymäpäivänä 15 ikävuoteen saakka.

1.8.3. Liikuntatoiminta

Yhdistyksen tiistaisin kokoontuvan vesijumpparyhmän vetäjänä VesPelissä on toiminut Tiina Timonen. Osallistujia on ollut keskimäärin 30 kävijää /kerta. Vähimmillään 24 ja enimmillään 35 kävijää.

"Matalan kynnyksen kuntosaliryhmä" on kokoontunut Harjulan korttelituvassa viikoittain yhdistyksen vertaisohjaajan toimesta. Osallistujia on ollut 2-12. Kesälahden kuntosalilla on kokoonnuttu perjantaisin ja sunnuntaisin. Osallistujia 4-7.

1.8.4. ATK-koulutus

Yhdistyksen toimesta ei tänä vuonna järjestetty ATK- koulutusta. Sen sijaan muutamat hallituksen jäsenet osallistuivat omatoimisesti ATK- koulutuksiin.

2. HALLINTO JA KOKOUKSET

2.1 Yhdistyksen toimihenkilöt ja kokoukset

Vuoden 2016 hallituksen kokoonpano:

Teuvo Hukka	Kitee, puheenjohtaja
Mirja Asikainen	Kesälahti, varapuheenjohtaja
Merva Ylifranti	Kitee, sihteeri
Helena Ollikainen	Kitee, rahastonhoitaja
Saara Karvinen	Tohmajärvi, hallituksen jäsen
Toivo Koponen	Rääkkylä, hallituksen jäsen
Luiza Slobodina	Kitee, hallituksen jäsen
Varpu Haapea	Kesälahti, hallituksen varajäsen
Pirjo Silvennoinen	Kitee - ” -

Yhdistyksen hallituksen kokouksia oli 8.

Kevätkokous pidettiin 23.3.2016 Tohmajärvellä Ravintola Kotipirtissä. Läsnä oli 13 henkilöä. Syyskokous pidettiin Kiteellä Kiteen Ev. Kansanopiston ruokalassa 27.11.2016, osallistujia oli 60 henkilöä.

Hallituksen kokouspaikkana on ollut Rantalan asukasyhdistyksen kerhotupa, josta yhdistys on vuokrannut kokoontumistilat.

2.2. Osallistuminen Diabetesliiton toimintaan

Yhdistyksen jäsenasioiden hoidosta paikallisesti ja liiton kanssa on huolehtinut Teuvo Hukka.

Vuoden mittaan on oltu useita kertoja puhelimitse yhteydessä eri Diabetesliiton toimijoiden kanssa.

Alueelliset neuvottelupäivät pidettiin keväällä 9.4.16 Joensuussa. Yhdistystä siellä edustivat Saara Karvinen ja Teuvo Hukka. Syksyn Itä-Suomen alueellisille neuvottelupäiville Mikkelissä ei osallistuttu.

Liiton kokouksessa ja järjestöpäivillä Kuopiossa 14.–15.5.2016 yhdistyksen edustajana oli Teuvo Hukka. ”Yhdistysten hyvät käytännöt” osiossa Teuvo esitteli oman yhdistyksemme toimintaa kokousväelle. Samoin eri puolilta Suomea olevien neljän muun yhdistyksen edustajat kertoivat toiminnastaan.

Sote- vaikuttamisen verkosto

Vuoden lopulla muodostettiin P-K:n diabetesyhdistysten edustajista maakunnan Sote-vaikuttamisen verkosto. Yhdistystämme tässä edustaa Teuvo Hukka ja varalla Toivo Koponen. Jokaiseen Suomen 18 maakuntaan on valittu vastaavat verkostot joiden vastuuhenkilöt, 2/maakunta, Diabeteskeskus kouluttaa Sote- edunvalvontatyöhön.

2.3. Maakunnalliseen toimintaan osallistuminen

Maakunnan diabetesyhdistysten edustajien kanssa on oltu yhteydessä useita kertoja vuoden mittaan henkilökohtaisesti ja varsinkin puhelimen ja sähköpostin välityksellä. Yhteistyön edistämiseksi P-K:n diabetesyhdistysten edustajat kokoontuivat Joensuuhun 13.6 ja 16.8. Kummassakin tilaisuudessa olivat mukana Diabetesliiton edustaja/edustajat Tampereelta. 16.8 tilaisuudessa P-K:n diabetesyhdistysten edustajaksi Siun Sote- kuntayhtymän asioissa valittiin Lieksan Diabetesyhdistyksen puheenjohtaja Eila Lintunen ja suunniteltiin yhteisen tiedotteen julkaisemista. Kummassakin tapaamisessa keskusteltiin valmiuksista muodostaa P-K:n ja Heinäveden kuntien yhteinen Diabetesyhdistys nimeltään esim. ”Miun Diabetes Pohjois-Karjala”.

Vuoden 2017 alusta aloittavan maakunnallisen yhdistyksen perustaminen viivästy osittain Joensuun Seudun Diabetes ry:n organisaatiomuutosten takia. Yhdistymisasiain selvittelyä jatketaan vuoden 2017 aikana.

3. ALAOSASTOTOIMINTA

Yhdistyksellä ei ole alaosastoja.

4. TALOUDELLINEN TOIMINTA

Yhdistyksen toiminnan suurin tulolähde ovat jäsenmaksut.

Kiteen perusturvalautakunnalta saimme 1500 euron järjestöavustuksen ja Kulttuuri-toimi tuki Ilomantsin ja Möhkön teatterimatkaa 750 eurolla.

Jäsenkirjeiden postittamista ovat tukeneet keväällä Rautia K-Maatalous Hurri Ky, Tohmajärven Apteekki ja Kiteen Seudun Osuuspankki. Syksyllä tukijoina olivat Rautia K-Maatalous Hurri Ky sekä Kesälahden ja Kiteen Apteekit.

Urho Matikaisen omaiset lahjoittivat muisto- adresseista kertyneet varat yhdistyksellemme.

Toimintaa on näiden lisäksi rahoitettu arpajaisilla ja yhdistyksen hankkiman materiaalin myynnillä.

Arpajaispalkintolahjoituksia yhdistys on saanut lukuisilta yrityksiltä ja yksityisiltä henkilöiltä.

Kiitämme kaikkia lahjoittajia!

**Keski-Karjalan Diabetesyhdistys ry.
Hallitus**